

end at disse to ærede Medlemmer have havt Fantasi nok til at tænke sig ude i Terrænet virkelige Forter af Sten, Jord og Jern, virkelige Volde og virkelige Overvåmmelser. Ja, ganske vist, saa vilde man ikke kunne finde Ord stærke nok, men jeg tilstaar, jeg har ikke en saa levende Fantasi. Jeg tænker paa Kjøbenhavns Befæstning som paa et Diskussionsemne, der nu har staaet paa Dagsordenen i henved en halv Snes Aar; thi jeg behøver ikke den høitærede Conseilspresident's Forsikring om, at han vil alvorlig virke for denne Sag for at være vis paa, at ligesaa lidt som den Afstemning, vi nu gaa til, er den første i denne Sag, ligesaa lidt vil den blive den sidste deri. Jeg ser altsaa ikke, at dette er nogen saadan Ulykke. For en halv Snes Aar siden blev oglaa jeg nervøs, naar jeg tænkte paa Kjøbenhavns Befæstning, men i den Tid, der er gaaet, navnlig siden 1876, ser jeg paa denne Sag med Koldblodighed som en ganske ufarlig, ustyldig Ting. I dette Dieblit her, hvor vi ere samlede for at holde forskjellige Vigtaler over den døde Fæstning, kan jeg ikke værge mig mod det gamle Ord, at om de Døde hør man kun tale godt, og jeg vil da sige, at det er godt, at Diskussionen, Forhandlingen om Kjøbenhavns Befæstning, i de forløbne Aar har samlet de militærhistoriske Tilbøieligheder, der findes spredte omkring i vort Folk, og dannet et Slags Afløb for visse usunde Vædsker. I den Henseende har Kjøbenhavns Befæstning gjort sin Nytt. Den har afledet Opmærksomheden fra det Jarlige, fra det, hvis Udførelse ikke var saa praktisk umuligt som Kjøbenhavns Befæstning. Den rolle tror jeg, at Kjøbenhavns Befæstning vil spille ogsaa i Fremtiden, og derfor er det den Del af Udvalgets Betænkning, jeg har læst med størst Interesse, som gaar ud paa at vise os, hvorledes Militæretaten mere og mere samler sig om Kjøbenhavns Befæstning. Jeg siger, det anser jeg for meget heldigt. Lad blot alle de Militære samle sig i Kjøbenhavns Befæstning og tage Stade paa denne Fæstning; der ville de sikkert og vist gjøre mindst Stade. Jeg er den Sidste til at bebreide den høitærede Krigsminister, at han har sat sine Etater i Arbejde med disse Sager, med at tegne Forter, visse Fæstningslinier osv. Jeg tror, at det er en ustyldig Syjselsættelse, og jeg vilde ikke fortænke den høitærede Minister i, om han udstrakte dette Arbejde til hele sin Etat, saaledes at han ogsaa tog de mere vandrende Medlemmer med. Jeg tror ogsaa, at de vilde have godt af en saadan stillestående Bestæftigelse. Jeg kan altsaa ikke dele den overdrevne Harme

mod Kjøbenhavns Befæstning. Jeg tror, at den gjør sin Gavn netop som en saadan Afledningsinstitution, og jeg har med Glæde i Udvalgets Betænkning gjenfjet hine berømte Ord, som en høitæret Forgænger for den høitærede Krigsminister og nuværende Lands-tingsmand, General Haffner, har sat som Bøsen over denne Sag. Ja, Ordene ere ikke ganske disse, men Tanken er den, at det skal være enten Kjøbenhavns Befæstning eller ingen Befæstning. Jeg har den største Sympathi for denne Udtalelse. Derjom jeg selv skulde have redigeret en Udtalelse i Befæstningsagen, vilde det ikke være blevet nogen anden end den. Jeg bygger paa denne Udtalelse et Haab om, at den Tid engang vil komme, da det falder i min Lod at virke sammen med de ærede Militæretater under kordialere Forhold, end jeg nu er hange for ere tilstede. Jeg tror nemlig, at det vil gaa saaledes, at det første Led af Militæretatens Alternativt vilde vi altid her i Thinget være tilstrækkelig stærke til at gjøre det af med; Kjøbenhavns Befæstning skulle vi nok sørge for; naar saa Militæretaten vil sørge for den anden Del af Alternativet, tror jeg, at vi ville kunne komme ud af det, nemlig den anden Del, som er: Ingen Fæstninger; der stoler jeg altsaa paa, at Militæretaten vil gjøre sin Skyldighed, vil stemme og handle med den Samdrægtighed, der nu mer og mer er kommen tilstede. Jeg tror, at vi, der holde paa en noget større Sparksomhed i den militære Husholdning, med en vis Tilfredsstillelse kunne se paa denne Udtalelse, kunne se Alt, hvad der her i Landet er af militær Myndighed og Ansæelse, samle sig om Kjøbenhavns Befæstning, denne eller Intet, og de skulle nok faae det andet Led af deres Alternativ. Der er i denne Dagsorden ved Siden af den Del, der handler om Kjøbenhavns Befæstning, en anden Del, som jeg ogsaa ønsker at sige et Par Ord om; det er den Del, der peger mere mod Fremtiden, der viser os hen til det næste Ministerium, man kunde maakte kalde det Alvores Ministerium, der skal tage det samlede Forsvarsvæsen under fornjet Overveielse. Jeg ser ogsaa hen til dette Ministerium med Længsel og glad Forventning, og denne Forventning er paa ingen Maade bleven forkleinert af de to pessimistiske Medlemmer, som i Betænkningen bestandig søge at blande deres Malurt i den Glæde, vi Andre kunne have af Flertallets Betænkning. Jeg har med Forundring set to Medlemmer her stille sig ud fra Flertallet for at udtale, at de paa ingen Maade ville være med til en hderligere Udvikling af vort Krigsvæsen. Det tvivler